

V luči prihodnosti in ne toliko sedanjosti

Politične stranke v Trstu še vedno vodijo pogovore o sestavi obeh novih večin, ki bi morali prevzeti upravo tržaške občine in pokrajine. Zadeva je silno zapletena, saj je tudi izidi zadnjih upravnih volitev nikakor niso razvozlati, če ne celo še bolj zapletli. Do zdaj prevladuje v Trstu predlog, naj bi Krščanska demokracija, socialisti, liberalci, socialdemokrati, republikanci in Slovenska skupnost dosegli sporazum z Listo za Trst, po katerem bi za župana bil potrjen predstavnik Liste Cecovini, za predsednika pokrajine pa bi bil izvoljen predstavnik Krščanske demokracije. Socialisti in ostale »laične« stranke bi neposredno sodelovali tako v občinskem kot v pokrajinskem odboru, medtem ko bi Krščanska demokracija na občini podpirala Listo in njene nove zaveznike od zunaj, enako vlogo pa bi Lista prevzela na pokrajini.

Zainteresirane stranke se zdaj pogovarjajo o programih, medtem ko se še ni zaključila razprava o zavezništvi. V pričakovanju zaključka pogovorov med temi strankami je jasno, da sta bili obe seji novoizvoljenih svetov dejansko jalovi in sta zato bili odloženi.

Medtem ko pišemo, nam ni znano, ali zares obstajajo stvarne možnosti za sklenitev sporazuma, ki bi potrdil rešitev, katero smo pravkar nakazali v splošnih obrih. Na tem mestu pa nas predvsem zanima, kakšno stališče bo zavzela Slovenska skupnost, to je politična organizacija, za katere volilni uspeh smo se zavzemali v našem listu. Slovenska skupnost je na zadnjih volitvah potrdila oba svoja predstavnika in se okrepila tako po številu glasov kot v odstotkih. Dosegla je torej zadovoljiv uspeh, ki je po našem mnenju sicer zelo pomemben za sedanjost, a je še pomembnejši za prihodnost.

Pred kratkim smo že poudarili, da bi se Slovenska skupnost morala že zdaj resno pripravljati na novo volilno preizkušnjo, ki bo sredi prihodnjega leta in ki bo gotovo izrednega pomena ne samo za slovensko politično organizacijo, kot je Skupnost, temveč za celotno slovensko manjšino v Italiji. Prihodnje leto bodo namerč deželne volitve in na teh volitvah mora Slovenska skupnost za vsako ceno potrditi svoje predstavništvo v novem deželnem zboru.

Glede na izid zadnjih upravnih volitev v Trstu in glede na partnerje, s katerimi zdaj vodi pogovore o sestavi novih večin, obstaja nevarnost, da bi se Slovenska skupnost izčrpavala v razpravah brez konca in kraja, celo z možnostjo, da bi sklepala zavezništva s partnerji, ki so v vsakem po-

dalje na 2 strani ■

Težko iskanje resnice

Živimo v dobi, ko nas tehnično kar najbolj izpopolnjena informativna sredstva kar zasipljajo z novicami in podatki. Dnevnik, radio, televizija, informacijske agencije in bilteni vseh vrst, tiskovne konference in propagandni centri nas nepretrgano bombardirajo z informacijami. In vendar se lahko reče, da smo slabo informirani skoro o vsem, kar se dogaja po svetu. Informacij je preveč, ne najdemo se med njimi, ker so vse nepopolne in površne, če niso kar lažne ali tendenčne. Kdo more ločiti lažno ali tendenčno informacijo od resnične? Samo kdor osebo pozna problem, za katerega gre, a ravno v takem primeru lahko opazi, kako nepopolne so informacije, ki mu jih vsiljujejo.

Pogosto so take informacije namerno lažnive ali tendenčne, včasih pa je temu kriva površnost ali pristranska ideološka usmerjenost tistih, ki dajejo in širijo informacije. To ni nov pojav, obstajal je vedno, že v starem veku, kot dobro vejo zgodovinarji. Tako je lahko že v starem veku nekdo zapisal, da je bila vojska sovražnikov »uničujoče« poražena, namesto da bi bil po resnici zapisal, da je bila pač poražena, kar ni pomenilo tudi uničenja, saj je bila lahko že naslednje leto spet na pohodu. Zadnji čas se nam očitno razkriva taka pristranost in tendenčnost informacij skoro na vseh področjih in predvsem seveda na političnih in vojaških, pa tudi na kulturnih, znanstvenih, gospodarskih, socialnih itd. Tako npr. po tolikih letih ta-

koimenovane energetske krize še vedno nič ne vemo — kljub neštetim informacijam, ki smo jih dobivali o tem — kako je z »alternativnimi« energetskimi viri. Ali lahko shaja zahodni svet brez arabskega petroleja ali ne? Ali so v pripravi ali v rezervi tehnike, ki bi omogočale dobivati potrebno energijo iz kakih drugih virov? Ali se zahodni pa tudi vzhodni industrijski svet pripravljata, da tehnično rešita problem energije, ko bojo čez nekaj desetletij izčrpana petrolejska ležišča v zemlji? Jasno je, da nam nekdo odteguje točne in resničljube informacije o tem, iz političnih ali »strategičnih« vzrokov, ki jih ne poznamo in si jih ne moremo niti predstavljati.

Isto je s političnimi informacijami. O nekaterih svetovnih zapletih se ogromno poroča. Tako je bil npr. dotok informacij glede takimenovane falklandske vojne v popolnem nesorazmerju s pomenom tega v bistvu majhnega in obrobne spopada na koncu sveta, v tuljenju antarktične burje. Istočasno smo bili in smo še popolnoma brez verodostojnih informacij, kaj se dogaja v vojni med Iranom in Irakom, v katero je direktno vpletenih 42 milijonov ljudi v obeh državah in v kateri je bilo ubitih, ranjenih ali pa je moralo zbežati od doma in se je znašlo v popolni revščini že na stotisoče, če ne na milijone ljudi. Zaman prelistavamo dnevnike, zaman poslušamo radijska in televizijska poročila — viri informacij so brezbržni

dalje na 2. strani ■

Politika novega zunanjega ministra ZDA

Pred senatno komisijo za zunanje zadeve se je zgledal novoimenovani ameriški zunanji minister George Shultz, ki je obrazložil temeljne smernice, po katerih se bo ravnal pri svojem delu. Izjavil je, da se bo zavzemal za tesnejše stike z arabskim svetom, čeprav bo ostal zvest obvezi Združenih držav, kar zadeva obrambo in varnost izraelske države. Imenovanje novega ameriškega zunanjega ministra mora namreč potrditi ameriški senat. Shultz se je tudi obvezal, da bo sodeloval z Izraelom v okviru prizadevanj za dosego dokončnega miru na Bližnjem vzhodu, pri čemer morajo po njegovem sodelovati tudi predstavniki palestinskega ljudstva. V zvezi s položajem v Libanonu je Shultz naglasil, kako je izraelski vdor v to državo jasno pokazal, da je nujno dokončno urediti palestinsko vprašanje. Pri pogajanjih za ureditev tega kočljivega vprašanja morajo sodelovati tudi predstavniki

Palestincev ter zastopniki vseh zainteresiranih držav. Pravi mir na Bližnjem vzhodu, je še dejal novi ameriški zunanji minister, se lahko doseže le ob sodelovanju arabskega sveta in Izraela.

Shultz je pristavil, kako se strinja z načrtom Reaganove uprave o prisotnosti ameriških mornariških strelcev v Libanonu, da bi se na ta način zagotovil umik palestinskih bojnikov iz Beiruta. Prisotnost ameriških vojakov v okviru mednarodnega mirovnega zbora bi preprečila novo prelivanje krvi in bi odpravila nevarnost novih spopadov. Na koncu je Shultz dejal, da se strinja s sklepom predsednika Reagana, naj se evropskim zaveznikom prepreči uporaba strojev, ki so jih izdelali po ameriški licenci, za gradnjo sibirskega plinovoda. Dejaj je še, da Reagan nasprotuje Sovjetom zaradi sedanjega stanja na Poljskem. S tem sklepom pa se sam popolnoma strinja.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 18. julija, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojani; 10.30 Poslušali boste; 11.00 Mladinski oder: »Teci, teci, kuža moj!«; 11.30 Nabožna glasba; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Narodnozabavna glasba; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Kulturna panorama — Zabavni program; 16.30 Hit Parade — Spored resne glasbe — Na počitnice; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 19. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Arhitektura in arheologija v luči najnovejših odkritij; 8.45 Potpuri napevov in melodij; 9.30 Dramatizirani roman: Janez Jalen: »Bobri«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Literarni listi; 12.00 Kulturni dogodki; 13.00 Poročila; 13.20 Iz studia neposredno; 14.00 Kratka poročila; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Na obisku pri... (ponovitev); 17.30 Romantične melodije; 18.00 Socialno vprašanje v slovenskem romanu; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 20. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Dogajanja iz polpretekle dobe; 8.45 Potpuri napevov in melodij; 9.30 Dramatizirani roman: Janez Jalen: »Bobri«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Opoldanski listi; — Segajmo po zvezdah! Opisi umetnostnih zakladov pri nas in okoli nas; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček: »Dušan, trnek in ribe«; 14.30 Diskoteka; 14.55 Naš jezik; 15.30 Zapiski s potovanja; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Romantične melodije; 18.00 Carlo Sgorlon: »Glas in tišina«; 18.45 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 21. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Na obisku pri...; 8.30 Potpuri napevov in melodij; 9.30 Dramatizirani roman: Janez Jalen: »Bobri«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; baletna glasba; 11.30 Literarni listi; 12.00 Epigram — odraz časa in razmer; 13.00 Poročila; 13.20 Iz studia neposredno; 14.00 Kratka poročila; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Romantične melodije; 18.00 Slovenski umetniki na Montmartu; 18.20 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 22. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Almanah: Doma in na tujem; 8.45 Potpuri napevov in melodij; 9.30 Dramatizirani roman: Janez Jalen: »Bobri«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Literarni listi; 12.00 Na počitnice; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček: »Dušan, trnek in ribe«; 14.30 Diskoteka; 14.55 Naš jezik; 15.30 Zapiski s potovanja; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Na obisku pri...; 17.30 Romantične melodije; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.25 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 23. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Na obisku pri...; 8.30 Potpuri napevov in melodij; 9.30 Dramatizirani roman: Janez Jalen: »Bobri«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; komorni koncert na ploščah; 11.30 Literarni listi; 2.00 Pesniške podobe in usode; 13.00 Poročila; 13.20 Iz studia neposredno; 14.00 Kratka poročila; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Romantične melodije; 18.00 Kulturni dogodki; 18.25 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 24. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Videti, vedeti, vaditi — mali leksikon telesne kulture in prostega časa; 8.45 Potpuri napevov in melodij; 9.30 Dramatizirani roman: Janez Jalen: »Bobri«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Literarni listi; 12.00 Magična ura; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček: »Kaj vse veter zna«; 14.30 Diskoteka; 14.55 Naš jezik; 15.30 Gremo v kino; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Poslušali boste; 17.40 Romantične melodije; 18.45 Vera in naš čas; 19.00 Poročila.

■ nadaljevanje s 1. strani

do te vojne, nekaj pozornosti so ji posvečali le prve dni ali tedne. Javnost zdaj sploh ne ve, kaj se dogaja na tistih frontah in ali je Homeinijeva vojska res že v stanju, da vdre v Irak in prek njega kar v Izrael, kot grozi? Tudi v tem primeru se ne moremo znebiti suma, da nekdo hoče onemogočiti informiranje svetovne javnosti o resnici.

In kako skopo prihajajo vesti o abesinskem vdoru v Somalijo. Tako sploh ne vemo, ali je res prišlo do vdora ali ne. In kaj je z abesinsko represijo upora v Eritreji? Kakšne so zdaj razmere v Čadu, v katerega so pred časom vdrl Gedafijevo oddelki? Kako je s stradaljenci v Ugandi in druge v srednji Afriki? Trenutno informacijski viri napihujejo vprašanje nekega otočka v Indijskem oceanu, s katerega so preselili 1400 domačinov, za katere so že zgradili barake drugje (za dva milijona lir in več na družino) in za katere je namenjenih še kakih 8 ali 10 milijard, živ krst pa se več ne zmeni za begunce iz Vietnama ali za usodo dveh milijonov beguncev ali več iz Afganistana, ki so natrpani v taboriščih v Pakistanu. Še manj vemo, kaj se dogaja z begunci iz Kambodže v Siamu ali kaj se dogaja trenutno v Afganistanu. Nadvse klavrna so bila poročila tujih dopisnikov s partijskega kongresa v Beogradu. Če bi verjeli dopisom teh »posebnih poročevalcev« npr. v glavnih italijanskih dnevnikih, je glavni vzrok gospodarskim težavam v Jugoslaviji pomanjkanje centralizma. Republike dosledno pojmujejo v smislu italijanskih dežel (»regioni«) ter kritizirajo njihovo teženje po avtonomnosti, ki je zagotovljena v jugoslovanski ustavi. Človek se sprašuje, kje so dobili take informacije in kako morajo pisati o tako težkih in delikatnih vprašanjih ljudje, ki teh vprašanj absolutno ne poznajo in jih natujejo na kopito italijanskega centralizma, ki še zdaj ne da dihati italijanskim avtonomnim deželam, kot dokazuje ravno najnovejši primer z deželo Furlanijo-Julijsko krajino, kateri je osrednja vlada zavrnila tako nujno potrebni zakon o gradnji ljudskih stanovanj, češ da je šla prek »pooblastil«.

Medtem pa nas svetovne informacijske agencije in dnevnikarji že tri ali štiri dni pitajo s »pikantno« novico o potepuhu, ki se je prikradel v spalnico britanske kraljice in hotel z njo pokaditi cigareto. Zares zanimivo! Bolj kot abesinski vdor v Somalijo ali vojna med Iranom in Irakom, bolj kot tisto, kar bi imeli povedati o svojem trpljenju in o svojem gledanju na sedanjo vojno palestinski begunci v Libanonu. Še noben tuji dopisnik jih ni nič vprašal, vsi rajši opisujejo razvaline kakor pa se zanimajo za tragedijo in usodo malih ljudi žrtev vojne.

To so posledice žurnalizma, ki hlasta samo po novem, po senzacijah, po »velikem dogajanju« in mu ugaja risanje dogodkov v žarkih barvah, a ki ni sposoben — in mu niti ni do tega — da bi se po bližje spoznaval s problemi in jih skušal razumeti ter razumljivo in resnicoljubno tolmačiti javnosti. V treh dneh tak »po-

sebni dopisnik« ne more spoznati resnice in sploh tudi ne veliko zvedeti razen kar mu povedo kake uradne osebnosti. Zato temeljijo taki »posebni dopisi« skoro vedno samo na »uradnih informacijah«, dobljenih na kakih tiskovnih konferencah in z intervjuji, a take informacije so skoro vedno tendenčne, če ne lažne v celoti. Po treh dneh pa zbogom in naslednji dan že lahko beremo dopis takega posebnega poročevalca s čisto drugega konca sveta, iz srednje Amerike ali iz Južne Afrike. Saj res: kako je z državljansko vojno v El Salvadorju? Tudi ta ni več zanimiva za tiskovne agencije in posebne dopisnike, ker postaja »stara«, vsakdanja. Rajši bi, da bi izbruhnila kaka nova, da bi bila vredna »novic«, ki bi vzbujale pozornost in si zaslužile velike naslove na prvih straneh ter delale publiciteto dopisnikom.

Mnogi med njimi znajo odlično, zares zanimivo pisati. Toda morali bi biti mnogo bolj zavzeti za to, da bi prodrli problemom do jedra in da bi resno informirali javnost o njih. Tako delo zahteva veliko odgovornost, ker od pravičnega obveščanja je odvisen odnos do problemov.

—o—

V luči prihodnosti...

■ nadaljevanje s 1. strani

gledu zelo dvomljivi, v bistvu nezanesljivi, zlasti kar zadeva probleme, ki so slovenski politični stranki najbolj pri srcu. Zato bi morala Slovenska skupnost dobro premisliti, če je predlagano zavezništvo na tržaški občini in pokrajini zares v skladu z njenimi koristmi in s koristmi ter pričakovanji slovenske narodne manjšine. Slovenska skupnost si je na zadnjih upravnih volitvah priborila svoja zastopnika v obeh upravnih telesih, se pravi, da si je zagotovila tribuno, s katere bo lahko zavzemala svoja stališča do vseh problemov, ki bodo predmet razprave, dajala svoje predloge, iznašala svoje načrte, bila skratka pravi akter v političnem in upravnem življenju Trsta in njegove pokrajine. Neposredno sodelovanje v odborih bi po eni strani zahtevalo večjo angažiranost obeh izvoljenih predstavnikov slovenske stranke, a bi po drugi strani nujno pomenilo tudi prevzemanje odgovornosti za delo obstoječih političnih večin, tako da bi slovenska politična organizacija dejansko imela marsikaj popolnoma zvezane roke in odgovarjala tudi za napake, ki bi jih delali drugi.

Spričo trenutnega političnega in upravnega stanja v Trstu pa ne vemo, če bi bila prisotnost predstavnikov Slovenske skupnosti v novih večinah v skladu z glavnimi prizadevanji, cilji in smotri take politične organizacije, kot je Slovenska skupnost, ki je in mora biti predvsem glasnik, zaščitnik in varovalec splošnih koristi celotne narodne manjšine ter pobudnik akcij za doseg zakonske zaščite njenih temeljnih pravic.

Zato bi moralo vodstvo Slovenske skupnosti preučiti tudi sedanji trenutek v Trstu bolj v luči prihodnosti kot sedanjosti, zlasti glede na to, da jo prihodnje leto čaka nova, vsekakor težja preizkušnja, kot so bile upravne volitve na začetku letošnjega junija.

Sovjetski tisk napada papeža

Moskovski listi so sicer v preteklosti že večkrat grajali poljsko Cerkev in polemizirali z Vatikanom, vendar se je pred dnevi prvič zgodilo, da je sovjetski tisk osebno napadel papeža Janeza Pavla II. in mu očital, da je bil navdihovalec svobodnega sindikata SOLIDARNOST, da je spremenil katoliško Cerkev v opozicijsko silo v državi in da še zdaj skuša onemogočiti prizadevanja poljske vojaške vlade za normalizacijo razmer na Poljskem.

Pred dnevi je podoben napad objavil list PRAVDA v Bratislavi, nato pa so njegovo pisanje povzeli agencija TASS, uradno glasilo sovjetske vlade IZVESTJA in drugi sovjetski časopisi. Sovjetski tisk v bistvu trdi, da se je poljska Cerkev kompromitirala s svobodnim sindikatom SOLIDARNOST in z drugimi protisocialističnimi silami, zaradi česar papež Janez Pavel II. ne bo smel opraviti predvidenega drugega obiska na Poljskem. Do tega obiska bo lahko prišlo — pravijo sovjetski listi — šele tedaj, ko bo na Poljskem zavladal mir in bodo zajamčeni pogoji za varnost. Teh pogojev pa danes ni, nadaljujejo sovjetski listi, saj je še pred kratkim kljub izrednim zakonskim ukrepom prišlo v državi do neredov, ki so se vedno pričeli ob zaključku verskih obredov. Katoliška Cerkev na Poljskem, nadaljujejo sovjetski listi, je prevzela nase dediščino SOLIDARNOSTI in že nastopa kot politična organizacija v opoziciji do socialističnega družbenega in političnega reda. Katoliška Cerkev, naglašajo sovjetski listi, hoče odpreti vrata protirevoluciji in odkrito nastopa proti obstoječim izrednim

zakonskim ukrepom. Vse to pa se dogaja z blagoslovom papeža Janeza Pavla II., ki izkorišča vsako priložnost, da graja poljske oblasti in izraža svoje simpatije do voditeljev SOLIDARNOSTI. Izvolitev krakovskega kardinala Woytile za papeža in njegov prvi obisk na Poljskem leta 1979, pravi neki moskovski list, sta pomenila enega glavnih znakov za protirevolucionarne sile. Sovjetski tisk trdi, da poljskega avgusta v letu 1980 ne bi bilo, če v Rimu ne bi bilo poljskega papeža. Listi v bistvu trdijo, da do novega papeževskega obiska na Poljskem ne sme priti, češ da bi potovanje Janeza Pavla II. na Poljsko služilo le glavnemu cilju poljske Cerkve, ki želi, da bi se na Poljskem obnovilo stanje pred 13. decembrom leta 1981, ko je v državi prevzela oblast vojska.

—0—

»Bogovi rocka« v Turinu

Nastop znanega rock ansambla »Rolling Stones« v Turinu je bil poleg finalne tekme na svetovnem prvenstvu največja privlačnost nedeljskega večera za številne Italijane.

Čeprav je vsa država s pričakovanjem in upanjem gledala na finalno nogometno tekmo med Italijo in Nemčijo, so se mnogi, z vseh strani Italije, stari in mladi, odločili, da se odpravijo v Turin poslušat svetovno znanega Micka Jaggerja in njegove. Vzdušje na občinskem stadionu v Turinu, kjer se je odvijal nastop, je bilo značilno: velika gneča, strastno, nestrpno pričakovanje, stopnjevanje psihoze, ki jo ustvarjajo taki »simboli«, kot so »Rolling Stones«.

Občina je seveda poskrbela za varnostne ukrepe in prevozna sredstva in druge usluge za vse tiste, ki so si nameravali ogledati »predstavo stoletja«.

Četudi so »Rolling Stones« v glavnem izvajali svoje uspešnice iz preteklih let, so domiselni in doživeti interpretacijski »triki« Mickija Jaggerja zagotovili ansamblu predvideni uspeh.

Nova odkritja o slovenskih grbih

O tem piše v publikaciji — gre za knjigo z 80 stranmi — goriški etnograf in zgodovinar Jožko Šavli v razpravi »Črni panter — najstarejši karantanski grb«. V razpravi objavlja svoja odkritja glede najstarejšega slovenskega narodnega oziroma državnega grba, grba stare Karantanije. »Odkod je panterjev znak prišel v Karantanijo, ni mogoče zanesljivo odgovoriti«, piše Šavli. »Šele s pokristjanjenjem gotovo ne, dasi ima panter kot simbol posebno mesto v zgodnjekršćanskih mitih (Fiziolog). Ker so panterjeve podobe vklesane že na razne kamne in nagrobnike rimskega Norika in Panonije, lahko samo sklepamo, da je ta simbol v Karantanijo starejši od časa pokristjanjenja ... Lepota te zveri, njena divjost in krvoločnost, njena prilagodljivost okolju, kakor tudi dejstvo, da ostane do človeka nezaupna in se nikoli ne udomači, za razliko od levov in celo tigrov, je že od najstarejših časov pritegovala pozornost človeka ... Pantherja opisujejo tudi pisatelji starega veka, zlasti njegovo divjost, moč in lepoto. Homer (9. in 8. stol. pred Kr.) v pesnitvi »Iliada«: »Panter lovi jelene v goščavi hribovja; kakor hitro sliši lajež psov, plane iz grmovja na lovca, napade in ne odneha, četudi je preboden s kopjem«. Ta stavek nam že priča, da so o panterju že zgodaj nastajale pripovedi in bajke, kot jih zasledimo kasneje v delih antičnih pisateljev.

Avtor nato navaja, kaj piše o panterju Physiologus, Fiziolog, t.j. Mojster v spoznavanju narave, ki je živel v 2. stoletju po Kr. v Aleksandriji in je pisal v grškem jeziku. V 6. stoletju je bila njegova knjiga s tem naslovom prevedena tudi v latinščino in v latinskem prevodu je knjiga prišla tudi na Irsko. »Irski in anglosaški misijonarji pa so imeli odločujočo vlogo pri pokristjanjevanju Srednje Evrope in so zanesli Fiziologove zgodbe tudi v te dežele«, piše Šavli. »O tem priča eden izmed Fiziologovih latinskih rokopisov iz tega obdobja, nastal v švicarskem samostanu St. Gallen, kjer so bivali irski menihi. Povsem verjetno je, da se je z irskimi menihi, sodelavci sv. Modesta, razširilo poznavanje Fiziologa tudi po Karantanijo ter dalo novo vsebino simbolu, tudi panterjevemu, ki so se tu nahajali še iz rimskega časa, kakor nam pričajo številne upodobitve, posebno še na nagrobnikih iz rimskega Norika. Fiziolog pravi o panterju: »Lep je in miroljuben, tih in krotak. Prijatelj je vsem živalim, le zmaju je smrtni sovražnik. Njegova koža je pegasta kakor telovnik sv. Jožefa. Potem ko se je bil nasitil, gre spat v svojo votlino. Tretji dan se prebudi in zarjove s silnim glasom, tako da ga slišijo živali od blizu in daleč. Obenem pa spusti od sebe neizmerno sladke vonj, kateremu živali sledijo in pridejo prav blizu, da jih ujame. Samo zmaj se, odrevenel v smrtni grozi, potegne v svojo votlino«.

KONEC

SIBIRSKI PLINOVOD

Zahodnonemške banke so odobrile Sovjetski zvezi 4 milijarde mark kredita. S tem denarjem naj bi delno financirali gradnjo sibirskega plinovoda, kateri Reaganova uprava nasprotuje. Dogovor so podpisali v Leningradu. Kot je znano, je pred kratkim predsednik Reagan raztegnil prepoved izvoza ameriške tehnologije in proizvodov tudi na ameriška podjetja, ki delujejo v tujini in na tista tuja podjetja, ki proizvajajo po ameriški licenci.

Morova vdova obtožuje

Pred porotnim sodiščem v Rimu se nadaljuje sodna obravnava proti rdečim brigadistom, ki so obtoženi, da so ugrabili in umorili predsednika Krščanske demokracije Alda Mora in ubili vso njegovo osebno stražo. Eden izmed obtožencev je v ponedeljek prebral izjavo, iz katere izhaja, da so se voditelji takorekoč vseh italijanskih strank tajno pogajali z rdečimi brigadami za izpustitev ugrabljenega predsednika Krščanske demokracije. Izjava vsebuje tudi druge hude obtožbe na račun parlamentarne preiskovalne komisije, češ da hoče ta komisija v bistvu zakriti vso resnico v zvezi z Aldom Morom. Sodišče je isti dan dve uri in pol zasliševalo Morovo vdovo Eleonoro. Ta je v bistvu

ponovila izjave, ki jih je posredovala preiskovalnemu sodniku. Pritožila se je med drugim, da pristojne oblasti niso poskrbele za zadostno varnost njenega moža, dejala je, da policijski agenti, ki bi morali skrbeti za Morovo varnost, niso bili zadostno izvežbani, politiki pa niso jemali v poštev Morovih predlogov, ki so izhajali iz njegovih pisem, ki jih je pošiljal iz ječe Rdečih brigad. Predsednik sodišča je v določenem trenutku pokazal Morovi vdovi nekaj pisem, ki so jih našli po moževi smrti v nekem brlogu rdečih brigadistov v Milanu. Vdova je izjavila, da teh pisem ni nikdar videla. Sodišče je zato odredilo, da se bo zasliševanje Morovih najožjih sorodnikov nadaljevalo v ponedeljek

Razstava terana v Repnu

Na dvorišču Kraške hiše v Repnu so v soboto zvečer odprli 20. razstavo terana, ki jo prireja repentaborska občinska uprava. Na otvoritvi so bili prisotni številni gostje, med katerimi bi omenili predsednika deželnega sveta Collija, jugoslovanskega generalnega konzula Cigoja, predstavnike pobratene občine Logatec in delegaciji iz Sežane in Tržiča. Prisotna sta bila tudi zgoniški župan Guštin in dolinski podžupan Pečenik ter predsednik Kmečke zveze.

Repentaborski vinogradniki so razstavili deset vzorcev terana, letos pa so prvič predstavili tudi tri vzorce belega vina. Po mnenju strokovne komisije je najboljši teran pridelal Milko Križman. Drugo in tretje mesto pa sta si zaslužila Emil Purič in Dušan Guštin.

Poleg razstave vin je bilo seveda poskrbljeno tudi za nastop godbe na pihala s Proseka. Društvo »Kraški dom« pa je ob tej priložnosti organiziralo balinarski turnir.

—o—

NOV DOKTOR PRAVA

Na tržaški pravni fakulteti je v torek z najvišjo oceno in pohvalo diplomiral PAVEL SLAMIC, ki je zagovarjal tezo o jugoslovanskem ustavnem sistemu. Cestitajo mu prijatelji, študijski kolegi in kolegice.

Čestitkam se pridružuje Novi list.

Umrl je prof. Ivan Theuerschuh

Na Tržaškem in po vsem zamejstvu se je v četrtek, 15. t.m., naglo razširila žalostna vest, da je v sanatoriju pod Obeliskom umrl znani slovenski vzgojitelj, prof. Ivan Theuerschuh. Vedeli smo sicer, da je že nekaj let hudo bolan, a nas je njegovo slovo od tega sveta vseeno preseñetilo in nas globoko razžalostilo.

Pokojnik se je rodil pred 78 leti v Ljubljani. Učiteljske je obiskoval v Mariboru, kjer je leta 1924 maturiral. Šest let kasneje je diplomiral na Visoki pedagoški šoli v Zagrebu. Služboval je na raznih šolah v Sloveniji in bil nato do leta 1941 ravnatelj meščanske šole v Slovenjgradcu. V tem času se je tudi politično udejstvoval v vrstah Slovenske ljudske stranke in bil leta 1938 izvoljen v beograjski parlament. Ob nacistični zasedbi Stajerske je bil izgnan v Srbijo.

Jeseni leta 1945 se začelja drugo obdobje v življenju prof. Theuerschuha, ki je v celoti posvečeno obnovi slovenskega šolstva na Primorskem. Njegovo delo se začelja v Kanalu na Goriškem, od leta 1974 pa se nadaljuje na Tržaškem, in sicer do upokojitve leta 1974. Pokojnik je avtor vrste pedagoških knjig in učbenikov, sodelavec tržaškega radia in številnih slovenskih listov.

Ko je leta 1954 začel izhajati naš list, je prof. Theuerschuh nekaj let skrbel za posebno rubriko »vzgojni koticček«.

Velike zasluge pa ima pokojnik za slovensko skavtsko organizacijo, saj je bil e-

den njenih soustanoviteljev in do smrti njen starešina. Prof. Ivan Theuerschuh bo gotovo ostal zapisan z zlatimi črkami v zgodovini povojnega slovenskega šolstva na Tržaškem. Z njegovo smrtjo smo izgubili plemenitega slovenskega vzgojitelja, prijetnega sobesednika in modrega svetovalca, ki ga bomo ohranili v najlepšem spominu. Naj mu sveti večna luč! Vdovi, otrokom in sorodnikom izrekamo globoko občuteno sožalje.

—o—

Sestanek notranjih ministrov

Notranji minister Rognoni se je pred dnevi v Trstu sestel s svojim avstrijskim kolegom Erwinom Lancem. Pogovor je trajal nad 2 uri. Notranja ministra sta se pogovarjala predvsem o boju zoper terorizem, zoper mamila in proti kriminalu na splošno. Ministra sta proučila trenutno stanje prizadevanj zoper terorizem zlasti na območju Sredozemlja. Kar zadeva razpečevanje mamil, sta se ministra sporazumela, da se bosta jeseni ponovno sestala na Dunaju. Zasedanju bosta tudi prisostvovala ministra za zdravstvo obeh držav.

Na tiskovni konferenci je Rognoni častnikarjem izjavil, da je šlo za dvostransko delovno srečanje v okviru mednarodnega sodelovanja med notranjimi ministri, ki pripadajo Klubu peterice držav. Na vprašanje častnikarjev je notranji minister Rognoni priznal, da se je s svojim avstrijskim kolegom pogovarjal o Calvijevi zadevi. Bivši predsednik milanskega denarnega zavoda Banco Ambrosiano se je namreč po krajšem postanku v Trstu pojavil v Celovcu, od koder je nadaljeval pot v London.

20. FESTIVAL ZNANSTVENOFANTASTIČNEGA FILMA

V soboto, 10. julija, je grad pri Sv. Justu spet postal središče ene najbolj zanimivih prireditvev, ki se vrstijo v poletnih mesecih v Trstu. Začel se je namreč »20. mednarodni festival znanstvenofantastičnega filma«, ki privabi v naše mesto veliko število ljubiteljev tovrstnih filmov in ljudi, ki se poklicno ukvarjajo s filmom. Poleg teh pa bodo predvajali tudi kratkometražne filme in vrsto dokumentarcev.

Na letošnjem festivalu predstavljajo svoje izdelke režiserji iz 16 držav. Te so: Avstralija, Belgija, Bolgarija, Češkoslovaška, Francija, Japonska, Velika Britanija, Izrael, Italija, Jugoslavija, Madžarska, Nova Zelandija, Poljska, Sovjetska zveza, Svica in ZDA.

Mednarodno razsodišče, ki jo sestavljajo Ackerman iz ZDA, Borie iz Francije, Banjonis iz Sovjetske zveze in Italijana Gambetti in Mongini, bo verjetno imelo precej dela pri izbiri filma, ki si bo zaslužil prvo nagrado — »zlato asteroid«. Nagrajeni bodo tudi drugi boljši filmi, ki jih bodo predvajali na letošnjem festivalu.

Letošnji tabori tržaških skavtinj in skavtov

Tržaški skavti in skavtinje prirejajo v poletnem času kar šest skavtskih taborov. Prvi gredo na pot izvidniki in vodnice, torej člani srednje starostne veje, iz Devina, Mavhinj, Nabrežine, Sv. Križa, Rojana in dekleta od Sv. Ivana. S 15. julijem se začelja njihov tabor v Viškorši (občina Tipana) v Benečiji.

Dva tabora izvidnikov in vodnic pa bosta na Pohorju, in sicer od 19. julija do 2. avgusta. Članice in člani z Opčin, Repentabra in Proseka-Kontovela bodo postavili šotore pri vasi Puščava nedaleč od Drape severnovzhodno od Lovrenca na Pohorju. Izvidniki in vodnice od Sv. Jakoba, iz Škednja, Mačkolj, Boljunca in fantje od Sv. Ivana pa bodo preživeli skavtski ta-

bor pri zaselku Urban jugozahodno od Lovrenca na Pohorju.

Najmlajši, volčiči in veverice, bodo imeli tako kot prejšnja leta dva povezana podtabora, in sicer pri Šobcu nedaleč od Lesc (blizu Bleda). Taborili bodo od 3. do 13. avgusta.

Tudi najstarejši, ki ne bodo opravljali posebnih vodstvenih služb na ostalih taborih, bodo imeli svoje taborjenje, in sicer na omenjenem tabornem prostoru pri Viškorši od 3. do 12. avgusta.

Obiskov staršev in prijateljev Slovenske zamejske skavtske organizacije bodo prireditelji veseli v nedeljo, 25. julija, za tabore izvidnikov in vodnic ter v nedeljo, 8. avgusta, na taborih volčičev in veveric.

Po dolgi bolezni nas je danes zapustil soustanovitelj zamejskega skavtizma, starešina naših prvih treh desetletij

prof. Ivan Theuerschuh

Njegov lik nam bo vedno v zgled.

SLOVENSKA ZAMEJSKA
SKAVTSKA ORGANIZACIJA

Trst, Gorica, 15. junija 1982

12. števerjanski festival

Veliko število ljubiteljev narodnozabavne glasbe je prisostvovalo v soboto števerjanskemu festivalu. Na prireditvenem prostoru se je že pred začetkom te množične manifestacije zbralo izredno veliko število ljudi, ki so v glavnem prisostvovali tudi finalnemu delu festivala v nedeljo popoldne.

Na števerjanskem festivalu je letos nastopilo dvanajst ansamblov; vsi so prišli iz Slovenije, razen pevskoglasbene skupine Nova misel z Goriškega. V soboto so nastopili sledeči ansambli: Vetrovi iz Sevnice, Mavrica iz Ptuja, Ansambel Ivana Smeha iz Rogaške Slatine, Ansambel Alfonza Miščka iz Nove Gorice, Slovenskogoriški kvintet iz Cerkljenjaka, Tone Čuček iz Maribora, Gornjesavski kvintet z Bleda, Ansambel Vinka Cverleta iz Nove vasi, Nova misel z Goriškega, Ansambel Francija Zemeta iz Vojnika, Podkranjski fantje iz Titovega Velenja, Ansambel Bratov Krt iz Stranj, Fantje z vseh vetrov, Trio Šibec iz Škofje vasi pri Celju in Ansambel Vita Muženiča iz Ljubljane. Med temi dvanajstimi je komisija za glasbo izbrala osem finalistov, ki so se pomerili v nedeljo popoldne. Ocenjevalno komisijo za glasbo so sestavljali Licio Bregant, Lojze Hlede, dr. Andrej Bratuž, Tulio Možina, Tomaž Tozon, Alenka Černic, Marjan Stare in predstavnik revije Stop iz Ljubljane; v komisiji za besedilo pa so bili Gabriel Vidrih, Loreta Humar in Ivo Bolčina. Vse točke programa je zelo prikupno povezoval stari znanec števerjanskega festivala Marjan Šneberger; sobotni in nedeljski koncert sta posneli tržaška radijska postaja in Ljudski radio iz Gorice, v nedeljo popoldne pa tudi agencija Alpe-Adria.

Pozno v noč so odmevali zvoki nastopajočih ansamblov v soboto zvečer, zatem pa so se ljudje zgrnili okrog bifeta, kjer so organizatorji nudili odlična števerjanska vina in jedi na žaru.

V nedeljo popoldne je občinstvo najprej pozdravil predsednik društva F.B. Sedej, ki skupaj z ansamblom Lojzeta Hledeta organizira ta festival. Med števil-

nimi prisotnimi so bili tudi ugledni gostje kot števerjanski župan Stanislav Klanjšček, goriški župan dr. Antonio Scarano, pokrajinska odbornika Marija Ferletič in Edi Bressan, generalni konzul SFRJ v Trstu Štefan Cigoj, pokrajinski predsednik SSK Gradimir Gradnik, pokrajinski tajnik SSK Marjan Terpin, predsednik SSO dr. Damjan Paulin, podpredsednik tržaške SSK dr. Rafko Dolhar, podpredsednica ZSKP prof. Franka Žgavec ter številni predstavniki kulturnih organizacij. Po pozdravu predsednika društva Stanka Škorjanca, je spregovoril števerjanski župan Stanislav Klanjšček, ki je izrazil zadovoljstvo, da naša pesem odmeva prek briških gričev in na naši zemlji ter izrazil željo, da bi se ta pesem tu ohranila še leta in leta. Sledilo je finalno tekmovalje, na katerem so nastopili Ansambel Mavrica, Slovenskogoriški kvintet, Gornjesavski kvintet, Nova misel, Ansambel Francija Zemeta, Bratov Krt, Vita Muženiča in Fantje z vseh vetrov. Konkurenca je bila precej ostra, zato je komisija imela nelahko delo, da je izbrala najboljšo. Vsi nastopajoči v finalnem delu festivala so prejeli pokale in nagrade, ki so jih nudile razne ustanove in podjetja. Tudi občinstvo je imelo možnost izbrati svoj ansambel in to je bil Ansambel Francija Zemeta iz Vojnika. Nagrado za najboljšo melodijo (obem najvišjo denarno nagrado) so prejeli Fantje z vseh vetrov za skladbo »Sosed dober dan«, ki jo je uglasbil Tone Rus. Nagrada za najboljšo izvedbo je bila deljena ansamblu Vita Muženiča iz Ljubljane za skladbo »Domovina moja« (glasba Vito Muženič, besedilo Janez Marolt). Dve nagradi je prejela skupina Nova misel z Goriškega, in sicer kot zamejski ansambel, drugo nagrado pa za besedilo z naslovom »Soča«.

Tako se je tudi letos z uspehom zaključil števerjanski festival z željo vseh, da bi organizatorji tudi v bodoče vztrajali pri svojem delu in prirejanju te nadvse priljubljene glasbene manifestacije, ki privabi v Števerjan veliko ljudi iz našega mejstva in tudi iz matične domovine.

IZIDI MATUR NA LICEJU IN TRGOVSKI SOLI

Na klasičnem liceju »Primož Trubar« v Gorici so izdelali Katerina Baucon, Diego Devetak, Nadja Grusovin, Katerina Lavrenčič, Mihael Orzan, Majda Pelicon, Samo Sancin, Damjan Terpin, Aleksander Waltritsch in Matija Winkler.

Na trgovskem zavodu »Ivan Cankar« so uspešno opravili maturo Walter Berlot, Igor Juren, Aleksandra Košič, Dario Lavrenčič, Vera Lukman, Moreno Marson, Viviana Morandin, Marjan Sošol in Silvana Zniderčič (privatistka).

—o—

Spadolini odgovarja Brežnjevju

Ministrski predsednik Spadolini je odgovoril na pismo, ki ga je bil prejel od sovjetskega predsednika Brežnjeva in ki se tiče zadnjih dogodkov v Libanonu. Spadolini pravi, da se tudi italijanska vlada zaskrbljeno sprašuje, kdaj se bo prenehalo trpljenje libanonskega ljudstva. V tej zvezi predsednik vlade opozarja, kako si je Italija od vsega začetka prizadevala za dejansko pomoč trpečemu ljudstvu in za obnovo libanonske države. Ta prizadevanja so v polnem skladu s poslanico, ki jo je bil predsednik Pertini naslovil na libanonskega predsednika Sarkisa. Predsednik italijanske vlade ponovno poudarja, kako je Italija od vsega začetka obsodila izraelski vdor na libanonsko ozemlje. Pravi mir v Libanonu — poudarja Spadolini — bo mogoče doseči le s takojšnjim umikom izraelskih sil iz Libanona, kot tudi z umikom vseh ostalih tujih sil v državi, ter s sestavo zakonite in reprezentativne libanonske vlade, ki bo lahko izvajala oblast na celotnem državnem ozemlju. V tej zvezi je nujno tudi rešiti palestinsko vprašanje. Kar zadeva prisotnost tujih sil v Beirutu, ki naj bi skrbele za ločitev vojskujočih se vojaških enot, Spadolini pravi, da morajo na tako rešitev pristati libanonske oblasti in vse ostale zainteresirane države. Na koncu ministrski predsednik opozarja, kako si Italija odločno prizadeva, da bi Evropska gospodarska skupnost in zahodne države zavzele enotno stališče do položaja v Libanonu.

COLOMBO O ANGOLI

Zunanji minister Colombo je pred dnevi zaključil uradni obisk v angolski prestolnici Luandi, kjer je imel vrsto pogovorov s tamkajšnjimi voditelji. Pred odhodom iz Angole je Colombo izjavil, da bodo kubanske sile zapustile to afriško državo šele tedaj, ko ne bo več južnoafriških groženj, se pravi, ko bo Namibija postala neodvisna država. Celombo je v tej zvezi naglasil, kako je po njegovem nujno okrepiti mednarodni pritisk na južnoafriško vlado, da bi se ta odpovedala Namibiji in vsem drugim nastopom proti Ljudski republiki Angoli.

Razširitev ceste Rubije - Vrh

Prejšnji teden so se začela dela za razširitev ceste Rubije - Vrh v občini Sovodnje; občinska uprava je dala ukaz o prepovedi prometa. Podjetje Perin iz San Vito al Tagliamento je lani decembra dobilo dražbo; predvideni stroški za ureditev te ceste znašajo 151 milijonov lir. Odsek, na katerem bodo izvršena dela med Rubijami in Ušjem, je dolg 900 metrov; predvideni so tudi manjši posegi in ureditev dveh ostrih ovinkov.

Končno so se uresničile obljube, ki so bile dane ob občinskih volitvah leta 1970. Lista Občinske enotnosti je na volilnem letaku predstavila svoj volilni program in v tem najdemo tudi razširitev ceste Rubije - Vrh. Med drugim je na letaku bilo zapisano: Prebivalci sovodenjske občine — to je naš program. Vemo, da je izved-

ljiv v petih letih! Preteklo pa je dvanajst let od takratnih obljub. Verjetno bi lahko že prejšnja uprava z najetjem celotnega posojila uresničila to, kar sedaj uresničuje današnja uprava. Čeprav so bila načrtovanje, merjenje ceste in odkup zemlje izvršena že v prejšnji mandatni dobi, je treba resnici na ljubo povedati, da je sedanja občinska uprava v tem kratkem obdobju rešila ta zelo pekoči problem, problem, s katerim se je spopadal občinski svet skoraj na vsaki seji. To vprašanje so zlasti svetovalci Slovenske skupnosti velikokrat postavili v diskusijo še posebej, ko je občinski svet razpravljal o proračunu. S pričetkom del na tej cesti se bodo končno polegale polemike, ki so vedno nastale ob tem vprašanju, zadovoljni pa bodo tudi občani.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Julijska številka »Katoliških misijonov«

Iz Buenos Airesa je prispela nova, julijska številka mesečnika Katoliški misijoni, ki se začne z uvodnikom »Kaj bi danes storil Cluny?«

Avtor uvodnika pride do naslednjega zaključka: »Predpogoj, da danes katerikoli gibanje obstane, je dvoje: čist evangelij in služba Cerkvi. Če je to, je treba pozdraviti vsako gibanje. Verjetno pa v taki razsežnosti ne bo vzvalovilo nobeno, kot je Cluny, ker pač živimo v času individualizma in imamo strah pred uniformirano stvarjo. Nič zato: kar je opravil v 11. stoletju en sam Cluny, lahko opravi danes nešteto gibanj, ki jih je treba vsa pozdraviti, če le ostane v njih ta dvojni pogoj: evangeljski duh, služba Cerkvi.«

Nadaljuje se obširno poročilo s slovenskega misijonskega simpozija v Rimu. Tokrat prinaša mesečnik besedilo poročila monsignora Maksimilijana Jezernika z naslovom »Sodobna vzgoja misijonarjev«.

Jezuit misijonar Pavel Bernik pa piše pod naslovom »Gor in dol po Indiji« o misijonskih in splošnih razmerah v tej veliki južnoazijski državi. V resnici poroča predvsem iz avtonomne indijske dežele Kerala, o kateri pravi, da je to ena od manjših držav indijske zvezne republike in obsega le en odstotek indijskega ozemlja, a kar 3 odstotke prebivalstva, to je nad 20 milijonov. Stisnjena je v ozki pas, kakih 600 km dolg in 120 km širok, med gorovjem Jugozahodnih Gato in Arabskim morjem. Zemlja je zelo rodovitna, ljudje pridni in iznajdljivi, pa jim vse to ne zadostuje. So pregosto naseljeni. Izsledjevanje je močno, bodisi v druge kraje Indije, bodisi v tujino, v Afriko in posebno v Arabski zaliv. Povsod se kmalu znajdejo. Ko so doma, se zaradi boja za obstoj težko izognejo skušnjavi izpodrivanja in spletkarstva, ko so pa na tujem, lepo skupaj držijo. Med njimi je zdaj skoro 5 milijonov kristjanov, med temi je okrog 3 milijone ka-

toličanov. Največ je hindujcev, druga najmočnejša skupina pa so muslimani. Misijonarjevo poročilo o razmerah v Kerala je zelo zanimivo. Tako tudi poročila slovenskih misijonarjev z Madagaskarja. Tudi pater Lenček nadaljuje svoje opisovanje potovanja, ki ga je opravil po Madagaskarju, da je obiskal vse tamkajšnje slovenske misijonarje. Njegovo poročanje je živahno in plastično. Znani kritik in esejist Tine Debeljak pa na petih straneh ocenjuje knjigo Andreja Prebila »Verige lažne svobode«, o kateri pravi, da je prva povest iz življenja sodobnih slovenskih misijonarjev. Na koncu najdemo še odlomke iz pisem slovenskih misijonarjev in misijonark iz raznih misijonskih dežel in rubriko »Po misijonskem svetu«.

KOTALKARSKI NASTOP NA OPČINAH

V četrtek, 8. in v petek, 9. julija, je bila na kotalkališču na Pikelcu na Opčinah kotalkarska predstava, na kateri so nastopili domači kotalkarji openskega športnega društva »Polet«. Na kotalkarskem nastopu, ki je privabil veliko število gledalcev, so nastopili kotalkarji vseh starostnih stopenj, ki vadijo na kotalkališču in med letom nastopajo z barvami »Poleta«. Kot je uvodoma povedal povezovalac programa Egon Kraus, je bila kotalkarska revija priložnost, ki je postala že tradicija, da kotalkarji pokažejo s svojim nastopom, kaj vse so se med letom naučili.

Skupinski nastopi in točke posameznih kotalkarjev, ki so nastopili na obeh večerih, so pokazali, da najmlajši zelo dobro napredujejo, starejši, ki nastopajo že vrsto let, pa popolnoma zasluženost nosijo naslove deželnih prvakov. Občinstvo se je še posebej navduševalo nad nastopom malih »račk«, ob prikazu pravljičice o Sneguljčici in ob številnih drugih umetnijah.

Nova številka »Jambora«

Tržaški slovenski skavti in skavtinje so izdali osmo in za to šolsko leto zadnjo številko svojega glasila »Jambor«. Na uvodnem mestu je objavljen članek »Nekaj o taboru«, ki ga je napisal Glasbeni Jastreb. V njem opozarja na pomen taborov za skavtsko organizacijo in življenje ter piše: »Da razumemo pomen tabora, moramo najprej razumeti globlji pomen našega gibanja: skavtizma. Dovolite mi, da v nekaj besedah prikažem Baden-Powellov pogled na skavtizem. Pravi: »Da bo naša mladina zrasla v dobre državljane, moramo 1) vzgajati njen značaj, 2) jo izobraževati. Za izobraževanje skrbijo šole. Značaj pa si izoblikuje sama izven šolskega urnika v okolju, v katerem živi... Vzgoja torej, ki naj bi ne bila le učenje branja, pisanja, računanja, temveč stremjenje k visokim idealom, izoblikovanje čuta odgovornosti in duševne moči, spoštovanje samega

sebe in drugih ljudi. In še: »Skrivnost vsake zdrave vzgoje je v tem, da se mora mladinec učiti sam. Ne smemo ga obremenjevati s podatki na podlagi stereotipnega sistema...«. Avtor potem naglašja, da pomenijo skavtski tabori za mladino tesnejši stik z naravo, tesnejši stik z Bogom, ker sta narava in Bog dva tesno povezana pojma, tesnejši stik z brati skavti in drugimi ljudmi in tesnejši stik z domovino.

Nekaj člankov poroča o raznih skavtskih izletih in pohodih. Daljši članek, ki je tudi prav dobro napisan — napisala ga je Breza — pa poroča o zanimivi knjigi, ki obravnava probleme mladostnikov. Članek vsebuje tudi lep in precej dolg odlomek iz slovite knjige »Mali princ«, ki jo je napisal Saint de Exupery. O njej piše, kot znano, tudi Edvard Kocbek v svojem partizanskem dnevniku, kako mu je nudila tolažbo v težkih in nevarnih dneh.

Skavtinja »Zalostna lisica« objavlja ganljivo »Odprto pismo«, ki ga zaključuje z besedami: »Ne, nisem nevoščljiva. Tudi če ne bom sama nikoli srečna, lahko druge osrečim in v njihovi sreči bom našla tudi svojo«.

V tej številki najdemo tudi nekaj literarnih poskusov v pesmi in prozi. Nekaj prispevkov je tudi polemičnih. Vse to napravlja to številko živo, živahno in zanimivo. To velja tudi za članke, ki obravnavajo kak družbeni problem, kot npr. članek Vztrajnega Panda »Položaj starejših ljudi v današnji družbi«.

Nekaj daljših prispevkov je poučne vsebine, kot npr. nadaljevanje razprave o jazzu, o čemer piše Močni Jastreb, članek o steklini in nadaljevanje članka o poljski zgodovini. Enega je napisal Marljivi Srnjak, drugega pa Visoki Jastreb. Živahne in kar spretno urejevanje so tudi rubrike na koncu.

Upajmo, da bo skavtsko glasilo »Jambor« v prihodnjem šolskem letu enako blagodejno in uspešno deloval med našo mladino in jo odvrčal od nevarnosti, ki ji grozijo, ter jo usmerjal k zdravemu življenju v skavtski organizaciji in v naravi, v službi plemenitih idealov.

O novi številki »Mladja«

S Koroškega je prispela nova, 46. številka revije »Koroško Mladje«. Na prvem mestu najdemo številne pesmi kar šestih pesnikov. To so Gustav Januš, Jožica Čertov, Valentin Polanšek, Maja Haderlap, Janko Messner in Neva Sima. Opozoriti je na močno viden napredek in pesnikovanju Gustava Januša, tako v estetskem kot tudi v vsebinskem in zlasti še jezikovnem pogledu. Preveč naivno propagandistično in kvazipolitično pa izzvenijo nekatere pesmi Valentina Polanška. Obravnavati danes s Hitlerjevim nacizmom je pač nekoliko zakasnelo in preveč poceni. Mogoče bi imelo vsaj kak zgodovinski pomen, če bi obujal spomine na to v prozi, tlačiti pa take spomine v nekatere verzke, pa je nesmisel. Škoda se nam zdi Polanškovega nedvomnega literarnega talenta, da ga zapravlja za take stvari. Bralec si kar oddahne, ko pride do pesmi Maje Haderlap, ki so preproste, a neposredne, pristrčne, doživete. Politično poudarjene in s spomini na nacistični čas prežete so tudi pesmi Janka Messnerja.

Razočara nas tudi pripovedna proza, ki so jo prispevali Jože Blajs, Valentin Polanšek in Janko Messner. Ta zadnji vedno bolj zapada v iz-

razito politično-polemično pisanje, tako tudi v tem svojem prispevku, ki je napisan v obliki političnega dramskega dialoga. Valentin Polanšek objavlja odlomek iz drugega dela svojega še neobjavljenega romana »Bratovska jesen«, Jože Blajs pa črtico »Aleks«.

Kar zadeva esejistiko, nedvomno presega po zanimivosti pripovedne in večino pesniških prispevkov. Marija Jurič piše o slovenski ženski problematiki na Koroškem in zna vzbuditi zanimanje zanj. Problem zajema vase tudi vprašanje asimilacije. Pavel Zdovc pa nadaljuje študijo »Prispevki h koroški toponimiji v sodobnem slovenskem knjižnem jeziku«. Objavljeno je tudi predavanje pod naslovom »Kultura in boj za enakopravnost«, ki ga je imel Franci Serajnik na nekem seminarju lani septembra v Podravljah. Vida Obid pa bolj komentira kot recitira Messnerjevo knjiko »Karntner Heimatbuch«.

Ta številka Mladja predstavlja tudi umetnega fotografa Hanzija Reichmanna, nemško piščega pesnika Joschija Hanaka in slikarko Susanno Popelka, doma iz Salzburga. Na koncu je objavljenih tudi nekaj še kar živahnih in delno polemičnih zapiskov.

Poravnajte naročnino!

PREJELI SMO:

Sporočilo Koordinacijskega odbora za vasi vzhodnega Krasa

Koordinacijski odbor za vasi vzhodnega Krasa jemlje na znanje odgovor Konzorcija Centra za znanstvene in tehniške raziskave v tržaški pokrajini z dne 18.6.1982 na zahteve, ki jih je Koordinacijski odbor objavil v letaku dne 15.6.1982, istočasno pa ugotavljajo, da tudi ta odgovor še zdaleč ne zadovoljuje pričakovanj vzhodnokraškega prebivalstva in njegovih organizacij, ker ne obsega jasnejših in popolnejših zagotovil glede reševanja večkrat izraženih zahtev.

Ob ponovnem izpričanju naklonjenosti Koordinacijskega odbora načrtom za izvedbo raziskovalnega centra, ki lahko predstavlja pomemben dejavnik za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj tržaške pokrajine in vse dežele Furlanije-Juljske krajine, ter po drugi strani ob ponovni potrditvi zaskrbljenosti glede usode naše zemlje in naših vasi, ki jo ta načrt prinaša, Koordinacijski odbor meni, da generične izjave o pripravljenosti Konzorcija za sodelovanje s krajevnim prebivalstvom niso še zadostno zagotovilo, da se bodo problemi, ki so povezani z načrti za realizacijo Centra za raziskave, zadovoljivo reševali, če teh izjav ne bo spremljalo tudi dejansko uresničevanje naših temeljnih zahtev, izraženih že v dokumentih z dne 20.1.1982 in z dne 18.2.1982 in nato tudi v neposrednih srečanjih s predstavniki Konzorcija.

Osnovna in prva zahteva, na katero v sporo-

čilu Konzorcija ni zaslediti besede, je zahteva po vključitvi predstavnika slovenskih organizacij v upravni svet Centra za raziskave.

Koordinacijski odbor prebivalstva vzhodnega Krasa nadalje meni, da ne gre jemati sklepa skupščine Centra z dne 25.5.1982 o izločitvi gradbenega zemljišča pri Banih kot izpolnitev ene izmed naših zahtev, ker je bila zahteva Koordinacijskega odbora, da se izloči iz načrta za gradnjo raziskovalnega centra vsa zemljišča katastrske občine Bani za skupnih 143.423 kvadratnih metrov in ne samo 20.000 kvadratnih metrov, kolikor jih je bilo izločenih. Istočasno je Koordinacijski odbor zahteval postopnost pri zaseganju zemljišč. Odbor smatra tudi, da je bilo omenjeno gradbeno zemljišče pri Banih izločeno, potem ko je upravni svet Konzorcija ugotovil, da je bila njegova vključitev v načrt pravzaprav »napaka v valutaciji«, kot je na sestanku 10.1.1982 priznal sam predsednik Anzelotti, in ne zaradi izrecnih zahtev Koordinacijskega odbora.

Prav tako odbor obžaluje, da v poročilu Konzorcija ni odgovora na zahtevo glede ustanovitve posebne komisije, čeprav je predsednik Anzelotti na srečanju 15.6.1982 zagotovil, da bo komisija ustanovljena.

Med svoje temeljne zahteve Koordinacijski odbor prišteva to, da je slovenski narodnostni skupnosti, oziroma njenim organizacijam zagotov-

ljeno predstavninstvo v vseh organih, ki odločajo o realizaciji Centra. V tem pogledu koordinacijski odbor smatra, da je izključna prisotnost Kraške gorske skupnosti v komisiji, ki odloča pri natečaju za posebni načrt, ki mora določiti načine, po katerih bi se realiziral Centre za raziskave, odločno nezadostna in zato predlaga razširitev sestava komisije z vključitvijo predstavništva slovenskih organizacij.

Koordinacijski odbor jemlje na znanje mnenje Znanstvenega sveta Centra za raziskave, da bi dali prednost raziskavam o Krasu in njegovem prebivalstvu iz družbenega, gospodarskega in krajinskega vidika, čeprav smatra, da takšna raziskava ni bila nikdar predmet zahtev odbora, ker je bilo v preteklosti narejenih že veliko raziskav na tem področju, ki pa jih doslej, žal, ni še nihče v zadostni meri upošteval. Koordinacijski odbor vsekakor smatra, da bi morali biti pri izdelavi takšne študije, če mora že do nje priti, prisotni tudi slovenski izvedenci in tisti, ki najbolj poznajo problematiko kraških vasi. Prav tako bi morali biti pri morebitnih raziskavah o Krasu neposredno sodelujoči prizadeti prebivalci kraških vasi in njihove organizacije. Glede predlogov, za katere se Konzorcij priporoča, pa je Koordinacijski odbor mnenja, da so izčrpno zaobseženi že v vseh dokumentih, ki jih je odbor ob raznih priložnostih že posredoval Konzorciju, je pa istočasno v vsakem trenutku na razpolago za morebitna dopolnila, pojasnila in dodatne predloge.

Upoštevač pripravljenost Konzorcija na nadaljnje sodelovanje, ki naj temelji na skupnem interesu razvijanja soglasja in spoštovanja obstoječih zakonov, obnavlja Koordinacijski odbor željo, da bi ta pripravljenost res obrodila sadove, ki bi bili zadovoljivi in koristni za obe strani.

Obisk v Medjugorju

0000 1 00000000000000 STANKO ŽERJAL 0000

Zapičil sem si v glavo, da moram biti za obletnico domnevnih prikazovanj v Medjugorju. In sem bil. O domnevnih prikazovanjih blažene Device Marije v tej hercegovski vasi je nekajkrat pisala ljubljanska »Družina«, še večkrat zagrebški »Glas koncila«, ljubljanski dnevnik »Delo« je ocenil vesti o prikazanjih za neresnične, pred kakim mesecem tudi tržaški mesečnik »Mladika«. Zvedel sem, da je tudi v tuje dežele prodrla vest in da so o tem pisali na primer celo v Holandiji in še kje. Ob povratku se mi je nekje trideset kilometrov daleč od Medjugorja neki Hercegovec, katoličan po krstu in prepričanju, široko smejal: »Kaj ste šli gledat v Medjugorje? Vedite: vse tisto je izmišljotina...«. Odgovoril sem mu »čisto moje osebno pravilo je: Bodi previden, preden veruješ; bodi previden, preden zasmehuješ!«

Može je obraz malone poledenel. Jecljivo se je poslovil. Nekje drugje me je mladi, a ne najmlajši miličnik, nekoliko pritajeno vprašal: »Kaj mislite o dogodkih v Medjugorju?« Odgovoril sem: »Zasebnih prikazovanj ali razodetij ali videnj ni nihče dolžan verovati, razen tistega, ki je videnje prejel, če ga je res prejel. Javno in za verovanje obvezno razodetje se neha s smrtjo apostolov. Za take dogodke, kot so v Medjugorju pa imam jaz pravilo: »Bodi previden, preden veruješ, a tu-

di, preden se rogaš!« Odgovor mu je bil na moč všeč. Nato je rekel, da on veruje v resničnost medjugorskih prikazovanj.

Najbližje in vsestransko pripravno »oporišče« za medjugorskega romarja je štiri do pet kilometrov oddaljeni Čitluk. Sedež občine, moderni hotel, avtobusnih zvez kolikor hočeš, šest taksistov, ki te za borih sto ND prepeljejo na romarski cilj. Pa še imenu dajmo pravo izgovorjavo! Pomen je kajpak »Med gorami«. Pa sta tam le dva s širokim sedlom med seboj povezana stožčasta hriba.

V prostrani medjugorski cerkvi sem najprej le prisostvoval sveti maši ob desetih. Bilo je nekaj stotin vernikov v njej. Na levi samo ženske in na desni samo moški, teh malce več kot žensk. Verjetno je bilo precej domačinov, ker je bil to dan njih farnega zavetnika sv. Janeza Krstnika. Povedano pa mi je bilo, da obletnico začetka prikazovanj slavijo naslednji dan, v petek 25. junija. Osebnost sem somaseval s kako deseterico duhovnikov zvečer ob osemnajsti uri. Takrat je bilo svetišče naltlačeno, vernice in verniki so tiščali kar proti oltarni mizi od treh strani, enako na vrata, ki vodijo v pomožno zakristijo, v kateri so bili šesteri domnevni mladi vidci, protagonisti neumljivih dogodkov. Pred sv. mašo recitirajo v mikrofoni rožni venec. Tudi med sveto mašo ostanejo v tisti skromni sobi, ki je prizidana cerkveni

stavbi nasproti prave zakristije in je prej služila za shrambo. Dolgo in imenitno pridigo o veri v zvezi z Janezom Krstnikom, Elizabeto in Marijo je vznešeno govoril neki škofijski duhovnik s Hvara. Medjugorsko cerkev in župnijo upravljajo redovniški duhovniki frančiškanskega reda kakor večino župnij v Hercegovini že iz turških časov.

Doma sem v »Mladiki« bral, da so prikazovanja nekje med službo božje besede, kajpak v »kapelici«, kot imenuje to sobo »Mladikin« pisec. Po naši skupni sveti maši sem vprašal, kje so sploh tisti otroci in kako da ni bilo prikazanja. Glavni celebrant in drugi duhovniki so se mi zasmeli: »Seveda je bilo prikazanje, takoj v začetku svete maše, tam onkraj tiste gneče v sobi. Zdaj po maši pojdemo registrirat, kar vidci povedo, da jim je »Gospa« naročila objaviti...«. Le severni Hrvati imenujejo Mater Božjo z enakimi vzdevki kakor mi Slovenci, južni Hrvati pa jo imenujejo »Gospa«.

Mislil sem, da se vse ustavi, kadar vidci padejo v ekstazo.

Po sveti maši eden izmed frančiškanskih duhovnikov toplo priporoča navzočim, naj ne hodijo na Brdo, kakor se imenuje bližnje gorsko sedlo, kjer je bilo pred letom dni prvo in drugo srečanje šesterih otrok z »Gospo«, in naj se sploh ogibljuje vsega, kar bi se utegnulo tolmačiti kot provociranje. Vabi vernike k molitvi in zakramentom ter kljub vročini in dolžini liturgije še in še dodaja molitve s prošnjami za številne splošne potrebe in za božje usmiljenje potrebnim osebam raznih vrst po svetu. Vmes pa vendar prebere — mirno in monotono — tisti večer

- Presneti Mihec, kod se klateš? Ceu teden te ješčem jn tebe od nikoder. Ledje so se jezili name ke po sveti se godijo tašne reči jn Mihec jn Jakec moučista!
- Pestme, pestme Jakec, ke me vse boli!
- Pej kej si biu bolan?
- Ah, kej bolan! Neč bolan. Kej češ, me je primlo tudi mene. Kadar smo potoukli Braziljo, sm šou kričat tudi jest jn pole sm šou s kompanijo zalivat zmago jn se veselt. Tri dni smo si jih dajali. Jn glih kadar sm pršu nomalo h sebi, tak, smo potoukli še Poljsko. Se zna, je blo treba jet naprej do nedelje. U nedeljo pej — ti nanka ne pravem. Jn od tolkega krčanja jn pitja jn petja me zdej bolijo jetra. Ke

jest jemam strašno delikatna jetra.

- Ben, ben, ti odpestim. Ke bet ta prvi na sveti za cabat balon je vselih velika reč. Je važno tudi politično.
- Se zna. Vsaka zmaga utrdi vlado. Vidi, denmo reč, Mušolini: dokler mu je šlo dobro, so mu vsi dajali razon. Kadar je pej začelo jet slabo, so ga precij odžagali. Boš vidu, de u Brazilji bo pršlo do vladne krize. Ke tam si je ne znam kolko ledi vzelo žiuljenje od same žalosti. Jn glih taku u Nemčiji. Je gledau tisto partido tudi nje minister Šmidt. Ma Nemci so vselih zgebili. Zdej bojo u Nemčiji rekli, de jem je nje minister prnesu pegolo jn, boš vidu, ga bojo hmalij odžagali.
- Zatu pej Spadolini še bol trdno sedi u svoji poltroni jn vladne krize prou gvišno ne bo. Jest sm vidu prfina mišine, ke so krčali: »viva Rossi!« Če be taku krčali leta nazaj, be jih bli vrgli ven seš stranke. Tle se vide, kaku važno politično delo so nardili ti naši nogometaši.
- Je prou res. Zdej smo vse pozabli. Na inflacijo, na brezposelnost, na sleparije, na deficite, na terorizem — vse. Prfina na globalno zaščito Slovincou. Jest rečem, de zdej, ke se vide, kaku je nogomet občutena ljudska zadeva jn tudi, ke se vide, de so ledje naveličani teh starih strank, de be mogli naredet ano novo stranko od nogometa. Pr volitvah be gvišno dobila absolutno večino jn taku be blo tudi lažje vladat jn ne be blo več tistga večnega glihanja za naredet večino.

- Ma ti naši jegrauci bojo gvišno dobili kašno veliko priznanje. Sej je Pertini od velikega navdušenja vre imenavau Rossija »cavaliere«. Jn tudi ta drugi bojo dobili ta svoje jn nobeden jem ne bo očital meljonov.
- Tu je vse neč. Jest mislem, kaku be blo, če be ta stranka od nogometa zmagala pr volitvah. Precednik vlade be biu Bearzot; minister za obrambo be biu Zoff. Ke uan be vsak napad odbiu. Minister za zunanje zadeve be biu pej Rossi, taku be vlado podpirali tudi komunisti.
- Ma zasluge za te zmage jema tudi Pertini! Ke uan jem je že prej reku, de

ČESTITAMO!

Prejšnji teden sta na ekonomski fakulteti tržaške univerze diplomirala Boris Zidarič iz Nabrežine in Robi Gantar z Opčin. Za uspehe jima pristrčno čestitajo prijatelji in znanci. Čestitkam se pridružuje Novi list.

ni smet plesat po igrišči, ma de je treba napadat. Jn jegrauci so ga bugali. Veni, vidi, vici.

- E, tudi uan be mogu bet minister u tej vladi. Narbol be mu pašalo ministristvo za šport jn rekreacijo.
- Znaš kej, Mihec. Pejmo še midva zalit te zmage z ano flaško terana!
- Pejmo, pejmo! Samo jest vina ne bom piu, zatu ke moja jetra ... Bom piu samo radensko.

in ponovi enako naslednji dan (morda vsakokrat ob večjem številu romarjev, ne vem) — kratko poročilo za navzoče. Vsebinska obvestila je tale:

»Dne 24. junija 1981 je šest otrok — dečkov in deklic — šlo na Brdo (sedlo med obema hriboma) zganjat ovce domov. Na Brdu se jim je prikazala »Gòspa« in otroci so takoj zbežali.« »Gòspa« jim je naročila, naj se naslednji dan zvečer vrnejo na Brdo, da se jim bo spet prikazala.«

(Jaz ne vem, ker tega frančiškanki pater v svoji kratkosti ni povedal, kako so mogli slišati Marijino naročilo, če so takoj zbežali).

»Otroci so na svojih domovih vse povedali. Naslednjega dne zvečer so se otroci odpravili zares na Brdo in z njimi njihovi starši in drugi odrasli. Izpod vnožja hriba pa so stekli navzgor po precej strmim in hrapavem pobočju čez drn in strn, čez kamenje in brinje tako hitro, da jih odrasli niso mogli dohajati in prav ti odrasli so sproti ugotavljali, da takšno drvenje otrok čez terenske in vegetacijske ovire v strmino ne more biti nekaj naravno razložljivega. Otroci pa so pozneje povedali, da so med drvenjem navzgor čutili, da jih žene in jim pomaga neka nadnaravna sila. Na Brdu jim je »Gòspa« naročila, naj vsak večer prihajajo v cerkev, da se jim bo tam prikazovala.«

(Jaz nisem preiskoval, ali jim je Mati Božja posebej določila kraj svidenja v pomožni zakristiji ali pa jih je kdo drug — recimo župnik — tja usmeril.)

»V enem letu se samo petkrat »Gòspa« ni prikazala, drugače pa redno ...« (torej tristošestdesetkrat).

»Marijina naročila so sledeča:

1. Človeštvu je potreben mir, mir, mir. Gòspa roti človeštvo, naj moli in moli, ker stoji na robu katastrofe in potrebuje zato molitve.

2. Duhovniki naj čvrsto vzdržujejo vero med kristjani in naj jih navajajo k molitvi in pokori!

3. V vsaki družini naj bi vsak dan zmolili vsaj tole: sedemkrat Oče naš, Zdravo Marijo, Čast bodi ter enkrat veroizpoved.

4. Potrebna sta post in pokora. Vsak petek naj bi verni kristjani ostali le ob kruhu in vodi!

5. Marija nujno poziva k spreobrnjenju.

6. Tisti, ki so ohranili vero, morajo postati boljši kristjani, kot smo bili doslej.

7. Na razna vprašanja, ki jih ljudje izročajo otrokom vidcem za Marijo, ta odgovarja: pokora in molitev.

8. Ko bolniki naročajo in izročajo otrokom prošnje k Mariji za ozdravljenje, ta odgovarja, da je treba za uslišanje takih prošenj v bolniku trdne vere in da za njega moli mnogo oseb.

9. Štirim otrokom vidcem je Gòspa dala videti raj in pekel, ko sta bila dva odsotna. Ob drugi priložnosti je ta dva, poprej odsotna, popeljala za celih dvajset minut na sprehod skozi raj, vice in pekel.

10. Gòspa obljublja, da bo nekega dne dala tako znamenje, da bodo tudi neverni spoznali resničnost njenih prikazovanj v Medjugorju.«

To je torej uradni komunikè medjugorskih dušnih pastirjev za javnost, vsak dan enak. Kaj so se še pogovarjali in se pogovarjajo mladi vidci z Gòspo v tristošestdesetih srečanjih, nisem spraševal kot

sploh nisem ničesar posebej preiskoval, ker nisem prišel, da bi radovednost pasel, ampak da bi molil na teh milostnih tleh ter da bi si na tem potovanju malo ogledal Bosno in Dalmacijo, ki ju še nisem poznal. Držim se načela, da za turista, gosta, popotnika niti ni primerno vtikati kam nos v tuji hiši, če jo obišče, niti na cerkvenem niti na civilnem področju. V Medjugorju pa še celo ne kaže nadlegovati nikogar z radovednim izpraševanjem — niti prebivavcev niti dušnih pastirjev, ker so oboji rezervirani, dušni pastirji in redovnice pa tudi zelo zaposleni, da sem jih nujno občudoval. Niti na skupno okrepčilo, pripravljeno mašnikom, nisem hotel iti več kot enkrat v dveh dneh in pol za pet minut.

Ko nisem mogel drugače priti do požirka vode, ki je zaradi suše zelo primanjkovala na vsem področju Čitluka, celo v hotelu, smo bili en dan brez nje. Popisujem le, kar mi je prišlo brez moje pobude na uho ali v oko.

Obletnico začetka prikazovanj so slavili v petek, 25. junija, češ da je šele tistega dne pred letom prišlo do pravega srečanja otrok z Gòspo. Imenujejo jih stalno »djeca«. A le eden spada med »deco«, imenuje se Jakob, ostali so mladostniki in mladostnice, tja do kakih štirinajst let navzgor. Slišal sem, da je za naslednji dan, za petek, najavljenih stodvajset avtopulmanov. Dejansko je že na predvečer mrgolelo ljudi. Cerkev je ostala čez noč odprta za prenočevanje. Mnogo romarjev sem videl, da so si urejali ležišča pod milim nebom na plahtah ali v spalnih vrečah.

(Dalje)